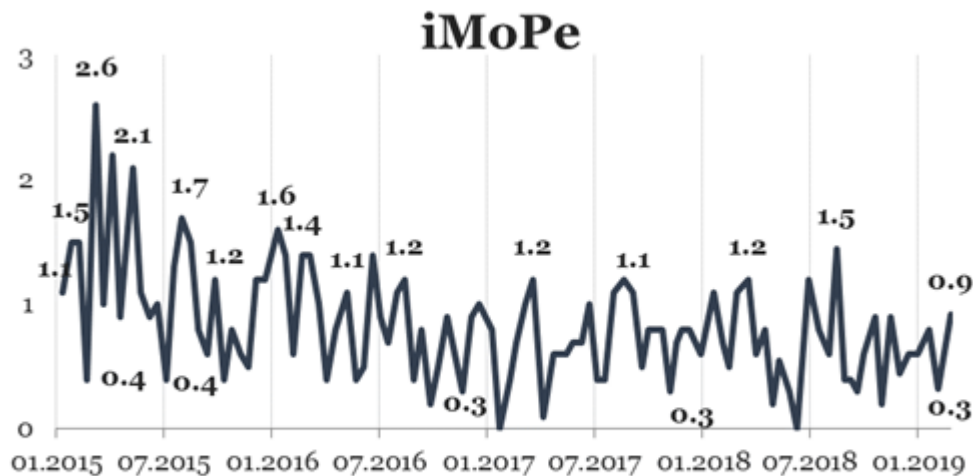

iMoRe №103. Монетизація субсидій

Індекс моніторингу реформ (iMoRe) склав +0,9 бала за період з 28 січня по 10 лютого 2019 року з можливих значень від -5,0 до +5,0. В попередньому раунді індекс дорівнював +0,3 бала.

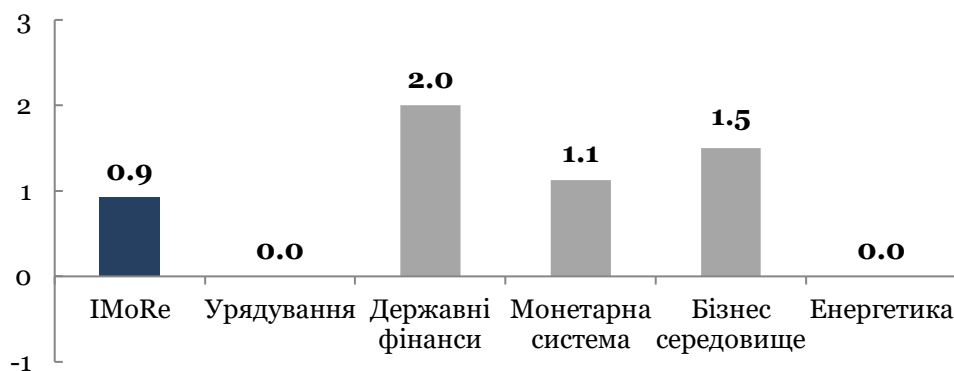
Головна подія цього раунду - постанова про монетизацію житлових субсидій.

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ

iMoRe може приймати значення від -5 до +5,

Графік 2. Значення iMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Постанова про монетизацію житлових субсидій, +2,0 бала

Щоб компенсувати підвищення цін на газ у 2015 році, [уряд запровадив](#) масштабну програму житлово-комунальних субсидій. За 3 роки кількість отримувачів субсидій збільшилася у 6 разів. Станом на грудень 2017, майже половина сімей (46,2%) отримувала від держави субсидії на оплату житлово-комунальних послуг. Система мала суттєві прогалини, тому що часто субсидії отримували родини, які, насправді, їх не потребували. Також система не мотивувала отримувачів субсидій споживати менше енергоресурсів.

Протягом 2018 року уряд зробив низку кроків ([1](#), [2](#)), аби адресно надавати субсидії тим, хто їх дійсно потребує. В результаті, кількість отримувачів субсидій скоротилася майже вдвічі (26% домогосподарств станом на грудень 2018).

Наступний крок - [монетизацію субсидій](#) - уряд зробив нещодавно. Постановою від [06 лютого 2019 р. № 62](#) уряд визначив, хто та як буде отримувати грошову допомогу від держави на сплату житлово-комунальних послуг.

Очікується, що монетизовану субсидію отримуватимуть 4 млн домогосподарств, 70% з яких – це пенсіонери. Пенсіонери отримуватимуть допомогу разом з пенсією. Працівники бюджетної сфери, які обслуговуються в «Ощадбанку», зможуть отримати кошти на свої картки. Інші громадяни зможуть отримати субсидію в будь-якому відділенні «Ощадбанку». Про це вони отримають лист поштою.

Коментар експерта

“Протягом багатьох років і у владі, і в експертному середовищі говорили про необхідність монетизувати житлово-комунальних субсидій, тобто про потребу виплачувати їх грошима. Однак через різні причини це рішення відкладалось. У лютому 2019 року КМУ ухвалив рішення про монетизацію субсидій з березня 2019 року: пенсіонери отримають кошти на покриття субсидій через відділення банків або Укрпошту, тоді як решта отримувачів – у відділеннях Ощадбанку.

Чому потрібна монетизація? По-перше, це вища відповідальність отримувачів субсидій при прийнятті рішень зі споживання житлово-комунальних послуг, що може сприяти більшій енергоефективності. Зекономлені кошти споживачі зможуть витратити на інші статті видатків. По-друге, це більша прозорість та зниження зловживань у сфері отримання субсидій, оскільки виплати йтимуть напряму споживачам, які контролюють рівень споживання.

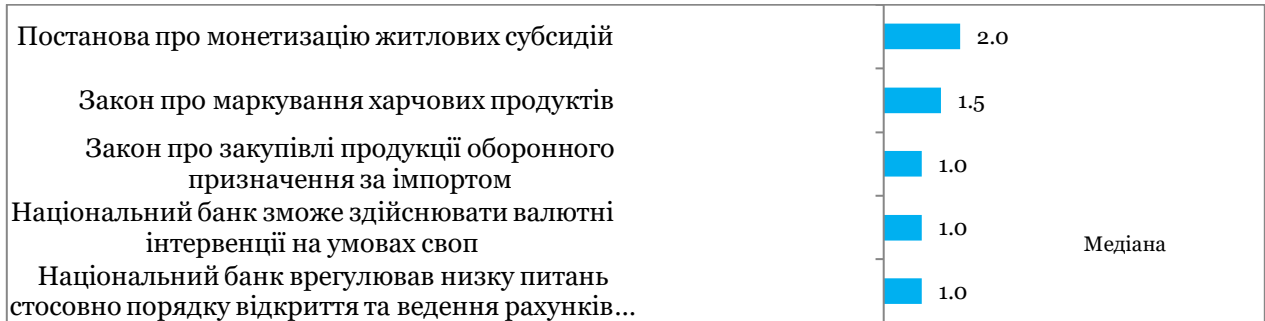
Кроком, який уможливило запровадження монетизації, стало формування єдиного національного електронного реєстру субсидіантів МінСоцом восени 2018 року. Запуск цього реєстру дозволив ще минулого року знизити кількість дублювань при призначенні субсидій і сприяв економії бюджетних коштів.

Один із найбільших ризиків, який був однією з причин ухвалення раніше проміжного рішення про безготівкову виплату субсидій через рахунки у Ощадбанку, полягає в можливому збільшенні заборгованості зі сплати рахунків за житлово-комунальні послуги

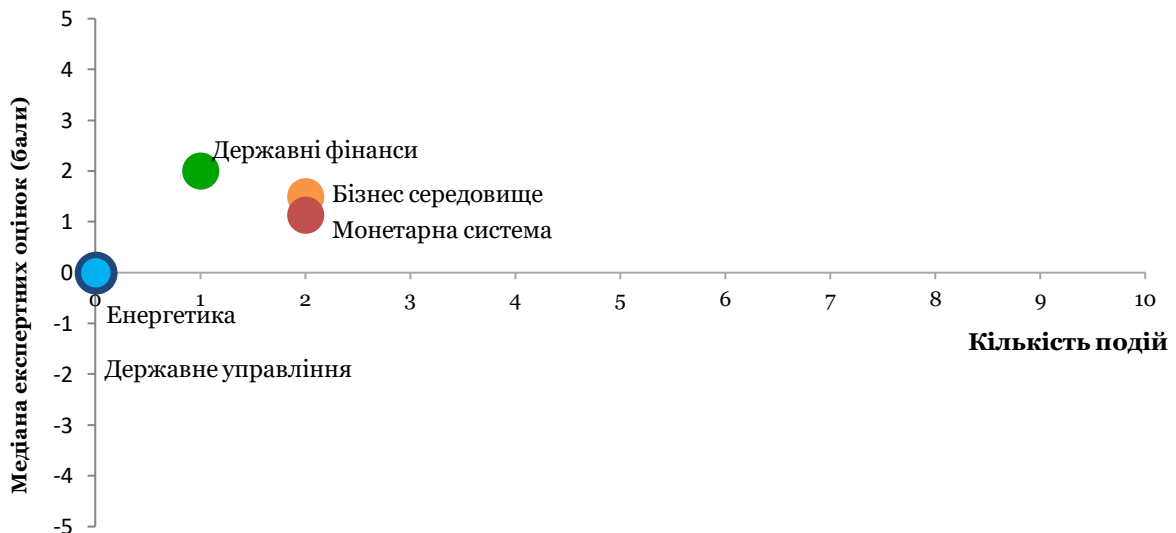
домогосподарствами, які отримують субсидії. Така заборгованість фактично може стати умовним зобов'язанням уряду зокрема перед НАК Нафтогазом. Саме тому у травні відбудеться верифікація всіх субсидіантів на наявність заборгованості і буде прийнято рішення про подальшу долю монетизації.”

Олександра Бетлій, Міністерство фінансів України

Графік 3. Події, що визначали значення індексу, оцінка події є сумою її оцінок за напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками

Державне управління	0.0
Державні фінанси	+2.0
Постанова про монетизацію житлових субсидій	+2.0
Монетарна система	+1.1
Національний банк зможе здійснювати валютні інтервенції на умовах своп	+1.0

Національний банк врегулював низку питань стосовно порядку відкриття та ведення рахунків клієнтів банків	+1.0
Бізнес середовище	+1.5
Закон про закупівлі продукції оборонного призначення за імпортом	+1.0
Закон про маркування харчових продуктів	+1.5
Енергетика	0.0

(Див. графіки та таблиці на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoPe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org. [VoxUkraine](#) - це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.